

LES JORNADES SOBRE NORMALITZACIÓ DEL CATALÀ A PERPINYÀ (MARÇ DE 1984)

Domènec BERNADÓ

La normalització lingüística: centre i perifèria

1. Quan s'ha de tractar de normalització, es focalitza l'atenció sobre el procés engegat a Catalunya estricta o bé es fragmenta la problemàtica en situacions regionals (Principat, País Valencià, les Illes...). Sembla faltar un enfocament globalitzant i dialèctic per a prendre en compte tres sèries de realitats:

- Les relacions centre-perifèria (que no s'inscriuen necessàriament dins un esquema regional).
- L'impacte sobre la perifèria de la normalització al centre.
- Les interaccions entre les polítiques perifèriques i entre cada perifèria i el centre.

El tema va ésser considerat tan important —en particular al nord de les Albes— que es va decidir de dedicar-hi un col·loqui, el mes de març de 1984.

La creació recent a la Universitat de Perpinyà d'un Centre de Recerques i d'Estudis Catalans (CREC), d'un Departament d'Estudis Catalans i d'un currículum especialitzat complet d'Estudis Catalans —fins al Doctorat— havia creat un entorn favorable. Hi havia també a Perpinyà tota una tradició de col·loquis de Sociolingüística (Taula Rodona Internacional de Sociolingüística del 1976, Seminari Internacional de Sociolingüística del 1977, Seminari Franco-Alemanys de Sociolingüística del 1978). La iniciativa es va, doncs, materialitzar com a I Encontre de Sociolingüística de Perpinyà.

2. L'organització va seguir la problemàtica ja esmentada. Va prendre en compte també uns menesters locals (informació del públic, implicació dels estudiants del seminari de Doctorat) i el fet d'actualitat que constituïa la inauguració de la campanya per la co-oficialitat a la iniciativa de la federació de les entitats culturals nord-catalanes (Federació per a la Defensa de la Llengua i de la Cultura Catalanes).

La sessió de divendres, 23, va permetre de presentar una visió sintètica del procés en curs a les quatre províncies del sud de les Albes i un primer debat contradictori. L'impacte sobre la perifèria de la normalització al Principat va ésser el tema central del dia següent amb un doble enfocament —impacte vist de la perifèria, impacte sobre la perifèria vist del centre. El col·loqui es va acabar sobre les perspectives de normalització a Catalunya-Nord, amb la participació de les entitats que sostenien la campanya «Català Llengua Co-oficial».

La conclusió ja havia estat desenvolupada durant intervencions precedents subratllant la importància dels estudis sobre els processos de divergència i convergència lingüístiques.

3. Patrocinat pel Grup Català de Sociolingüística i la Universitat de Perpinyà, aquest I Encontre de Sociolingüística Catalana va acollir un centenar de partici-

pants. Va permetre molts contactes inter-regionals i la difusió d'uns documents poc coneguts (manifestos nord-catalans, projectes recents de legislació lingüística...). La conjuntura va donar-li un relleu particular pel fet d'aquesta campanya per a la co-oficialitat lligada amb la preparació d'uns projectes oficials de legislació lingüística a l'Estat francès.

Amb la represa de l'activitat editorial del centre universitari perpinyanenc de recerques catalanes, un volum d'actes serà realitzat el 1985 —iniciativa que ens dispensa de presentar aquí una ressenya exhaustiva.

4. Una revaluació dels conceptes de divergència i convergència sembla necessària puix que els processos corresponents queden com un domini d'investigació marginal. L'enfocament comú es basa sobre una distinció dualista quan els treballs de camp mostren que bastant sovint els dos processos apareixen junts (en el cas de l'anglès actual, per exemple). Només l'aspecte polític —el secessionisme lingüístic, del valencianisme al rossellonisme— va monopolitzar l'interès dels sociolingüistes.

Sembla significatiu que el tema va ésser reactivat durant el Symposium International de Glottopolitique —organitzat a Rouen per la xarxa científica a la qual s'adhereix el GCS— en termes d'«individuació» (individuation), amb una referència particular al cas de Còrsega.

5. El passatge de la normalització als mitjans de comunicació de massa és una evolució lògica del debat puix que s'ha de concentrar sobre els marcs estratègics on es desenvolupen processos decisius. S'organitzarà, doncs, a Perpinyà el 1985 un nou col·loqui: «Llengua catalana i noves tecnologies de la informació i de la comunicació».